

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS N:o 1351/2008/EY,

tehty 16 päivänä joulukuuta 2008,

internetiä ja muuta viestintäteknologiaa käyttävien lasten suojelua koskevan monivuotisen yhteisön ohjelman perustamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 153 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

ovat kuulleet alueiden komiteaa,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä ⁽²⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Internetin ja muun viestintäteknologian, kuten matkapuhelimien, käyttö kasvaa edelleen Euroopan unionissa huomattavasti tarjoten kaikille kansalaisille suuria mahdollisuuksia esimerkiksi osallistumiseen, vuorovaikuttamiseen ja luovuuteen. Lapsille aiheutuvat riskit ja viestintäteknologian väärinkäyttö ovat kuitenkin jatkuvia ongelmia, ja teknologian ja yhteiskunnallisten käyttäytymismallien muuttuminen tuottavat jatkuvasti uusia riskejä ja väärinkäytöksiä. EU:n tasolla olisi ryhdyttävä toimiin lasten ruumiillisen, henkisen ja moraalisen koskemattomuuden turvaamiseksi, sillä tällainen koskemattomuus saattaa olla uhattuna, jos lapset pääsevät tutustumaan epäsopevaan sisältöön. Kansalaisten kannustamiseksi hyödyntämään internetin ja muun viestintäteknologian tarjoamia mahdollisuuksia ja myönteisiä ominaisuuksia tarvitaan myös toimia niiden turvallisen käytön edistämiseksi.

- (2) Komission tiedonannolla "i2010 – kasvua ja työllisyyttä edistävä eurooppalainen tietoyhteiskunta" (KOM(2005)0229), jolla kehitetään Lissabonin strategiaa, pyritään yhtenäistämään komission tietoyhteiskunta- ja viestintäpolitiikkaa, jotta sillä voitaisiin vahvistaa tieto- ja viestintäteknologian merkittävää vaikutusta jäsenvaltioiden talouksien suorituskykyyn. Yksi strategian tavoitteista on perustaa yhtenäinen eurooppalainen tietoa-alue, joka tarjoaa kohtuuhintaisia ja turvallisia laajakaistayhteyksiä, rikasta ja monipuolista sisältöä ja digitaalipalveluja.

- (3) Digitaalisen sisällön haasteisiin tietoyhteiskunnassa liittyvä yhteisön lainsäädäntökehys sisältää säännöksiä alaikäisten suojelusta ⁽³⁾, yksityisyyden suojasta ⁽⁴⁾ ja välittöminä toimivien palveluntarjoajien vastuusta ⁽⁵⁾. Lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja lapsipornografian torjumisesta 22 päivänä joulukuuta 2003 tehdystä neuvoston puitepäätöksessä 2004/68/YOS ⁽⁶⁾ asetetaan jäsenvaltioille rikosten ja asianmukaisten rangaistusten määrittelyä koskevat vähimmäisvaatimukset. Euroopan parlamentin ja neuvoston 20 päivänä joulukuuta 2006 antama suositus 2006/952/EY alaikäisten ja ihmisarvon suojelusta ja oikeudesta vastineeseen Euroopan audiovisuaalisia ja verkotietopalveluja tuottavien yritysten kilpailukyky huomioon ottaen ⁽⁷⁾ perustuu neuvoston 24 päivänä syyskuuta 1998 antamaan suositukseen Euroopan audiovisuaalisia ja tietopalveluja tuottavien yritysten kilpailukyvyn parantamisesta edistämällä kansallisia järjestelmiä, joiden tarkoituksena on saattaa alaikäisten ja ihmisarvon suojelu vertailukelpoiselle ja tehokkaalle tasolle ⁽⁸⁾, ja siinä annetaan suuntaviivat kansallisen itsesääntelyn kehittämiseksi, sisällytetään sen soveltamisalaan medialukutaito ja kannustetaan yhteistyötä ja kokemusten ja parhaiden toimintatapojen vaihtoa sääntely-, itsesääntely- ja yhteissääntelyelinten välillä sekä toimia syrjinnän torjumiseksi kaikissa viestimissä.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/65/EY, annettu 11 päivänä joulukuuta 2007, televisiotoimintaa koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun neuvoston direktiivin 89/552/ETY muuttamisesta (EUVL L 332, 18.12.2007, s. 27).

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/58/EY, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2002, henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla (sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi) (EYVL L 201, 31.7.2002, s. 37).

⁽⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/31/EY, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2000, tietoyhteiskunnan palveluja, erityisesti sähköistä kaupankäyntiä, sisämarkkinoilla koskevista tietyistä oikeudellisista näkökohdista (direktiivi sähköisestä kaupankäynnistä) (EYVL L 178, 17.7.2000, s. 1).

⁽⁶⁾ EUVL L 13, 20.1.2004, s. 44.

⁽⁷⁾ EUVL L 378, 27.12.2006, s. 72.

⁽⁸⁾ EYVL L 270, 7.10.1998, s. 48.

⁽¹⁾ EUVL C 224, 30.8.2008, s. 61.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 22. lokakuuta 2008 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 9. joulukuuta 2008.

- (4) Sekä lapsille mahdollisesti haitallisen sisällön, etenkin pornografisen aineiston, että laittoman sisällön, erityisesti lasten hyväksikäyttömateriaalin, torjumisen alueella on jatkuvaa tarvetta toimenpiteille. Lisäksi on edelleen tarvetta toimenpiteille, joilla estetään se, että lapsista tulee ruumiillisiin ja psykologisiin vammoihin johtavan haitallisen ja laittoman käyttäytymisen uhreja, ja se, että lapsia houkutellessa jäljittelemään tällaista käyttäytymistä ja siten aiheuttamaan vahinkoa itselleen ja muille. Erityisesti olisi pyrittävä löytämään ratkaisuja, joilla estetään aikuisia tekemästä informaatio- ja viestintäteknologiaa käyttämällä ehdotuksia tavata lapsi seksuaalisen hyväksikäytön tai muiden seksuaalirikosten tarkoituksessa. Samalla olisi kiinnitettävä erityistä huomiota vertaistukijärjestelmiin.
- (5) Toiminnalla olisi myös pyrittävä estämään lapsen joutuminen uhkailun, ahdistelun ja nöyryyttämisen uhriksi internetissä ja/tai vuorovaikutteista digitaalista tekniikkaa käyttäen, mukaan lukien matkapuhelimet.
- (6) Yhteisön monivuotisen toimintasuunnitelman hyväksymisestä, joka koskee Internetin ja uusien verkon käyttöön liittyvien tekniikoiden käyttöturvallisuuden parantamista siten, että torjutaan laitonta ja haitallista sisältöä varsinkin lasten ja alaikäisten suojelun alalla, 25 päivänä tammikuuta 1999 tehdyllä Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 276/1999/EY ⁽¹⁾ (Safer Internet -toimintasuunnitelma vuosiksi 1998–2004) ja Internetin ja uuden verkkoteknologian käyttöturvallisuutta koskevan monivuotisen yhteisön ohjelman perustamisesta 11 päivänä toukokuuta 2005 tehdyllä Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 854/2005/EY ⁽²⁾ (Safer Internet plus 2005–2008) on annettu yhteisön rahoitusta, jolla on onnistuneesti kannustettu monenlaisia hankkeita ja tuotettu eurooppalaista lisäarvoa, kuten käy ilmi ohjelmien arvioinneista, jotka on toimitettu Euroopan parlamentille, neuvostolle ja alueiden komitealle (KOM(2001)0690, KOM(2003)0653 ja KOM(2006)0663).
- (7) Edeltävien ohjelmien arvioinneissa saatujen tulosten lisäksi monet Eurobarometri-kyselyt ja asiasta järjestetty julkinen kuuleminen ovat selkeästi osoittaneet, että on tarpeen jatkaa laittoman sisällön raportointia ja tietoisuuden lisäämistä jäsenvaltioissa.
- (8) Tällä päätöksellä perustettavan ohjelman avulla olisi pyrittävä muun muassa laatimaan opetusmateriaalia vanhempien, huoltajien, opettajien ja kasvattajien käyttöön.
- (9) Teknologian kehittyminen, muutokset tavoissa, joilla aikuiset ja lapset käyttävät internetiä ja muuta viestintäteknologiaa, sekä yhteiskunnallisten käyttäytymismallien muuttuminen ovat johtamassa uusiin riskeihin lapsille. Näiden muutosten ymmärtämiseksi paremmin on vahvistettava tietopohjaa, jonka avulla voidaan suunnitella tehokkaita toimenpiteitä. Toimenpiteitä olisi yhdistettävä monitasoisella ja toisiaan täydentävällä tavalla; tähän olisi sisällyttävä muun muassa toimia internetin turvallisen ja vastuullisen käytön edistämiseksi, tukiteknologian edelleen kehittämistä, yleisesti sovitut käyttäytymissäännöt sisältävien toimintasäännösten parhaiden käytäntöjen edistämistä ja yhteistyö toimialan kanssa kyseisten säännösten sovitun tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (10) Ohjelmalla olisi lisättävä tukea toimille, joilla rohkaistaan tuottamaan myönteistä sisältöä lapsille.
- (11) Uuden teknologian ja viestintäinnovaation seurauksena muuttuvassa viestintäympäristössä on välttämätöntä, että lapsia ja myös vanhempia, huoltajia, opettajia ja kasvattajia koulutetaan käyttämään verkkotietopalveluja turvallisesti ja tehokkaasti.
- (12) Lapsia olisi pyrittävä suojelemaan kehittämällä muun muassa tehokkaita iäntarkastusjärjestelmiä ja vapaaehtoisia sertifiointitunnuksia.
- (13) Kansainvälinen yhteistyö on olennaisen tärkeää, kun otetaan huomioon ongelman maailmanlaajuinen luonne. Laitonta sisältöä voidaan tuottaa yhdessä maassa, ylläpitää toisessa ja saada käyttöön ja ladata missä päin tahansa maailmaa. Kansainvälistä yhteistyötä, jota on jo tuettu yhteisön verkostorakenteiden kautta, olisi vahvistettava, jotta lapsia voidaan suojella paremmin valtioiden rajat ylittäviltä riskeiltä, joihin liittyy kolmansia maita. Parhaita käytäntöjä koskeva tiedonvaihto eurooppalaisten ja muualla maailmassa sijaitsevien organisaatioiden välillä voi hyödyttää kaikkia osapuolia.
- (14) Kaikki jäsenvaltiot ovat ratifioineet 20 päivänä syyskuuta 1989 lapsen oikeuksista tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen, joka asettaa allekirjoittajavaltioille velvoitteen ryhtyä kaikkiin tarkoituksenmukaisiin kansallisiin sekä kahden- ja monenvälisiin toimenpiteisiin suojellakseen lasta kaikilta hyväksikäytön muodoilta ja ryhtymään kaikkiin tarpeellisiin lainsäädännöllisiin, hallinnollisiin ja muihin toimiin yleissopimuksessa tunnustettujen oikeuksien toteuttamiseksi, tarvittaessa kansainvälisen yhteistyön puitteissa.
- (15) Toimenpiteet, jotka komissiolle on valtuudet toteuttaa sille tällä päätöksellä siirretyn täytäntöönpanovalan nojalla, ovat pääasiassa budjettivaikutuksiltaan huomattavien ohjelmien toteuttamiseen liittyviä hallintotoimenpiteitä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY ⁽³⁾ 2 artiklan a alakohdan mukaisessa merkityksessä. Nämä toimenpiteet olisi sen vuoksi hyväksyttävä mainitun päätöksen 4 artiklassa säädettyä hallintomenettelyä noudattaen.

⁽¹⁾ EYVL L 33, 6.2.1999, s. 1.⁽²⁾ EUVL L 149, 11.6.2005, s. 1.⁽³⁾ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

- (16) Komission olisi varmistettava täydentävyys ja synergia aiheeseen liittyvien yhteisön aloitteiden ja ohjelmien kanssa.
- (17) Tässä päätöksessä vahvistetaan ohjelman täytäntöönpanoa varten rahoituspuitteet, joita budjettivallan käyttäjä pitää talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta ja moitteettomasta varainhoidosta 17 päivänä toukokuuta 2006 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen ⁽¹⁾ 37 kohdan mukaisesti ensisijaisena ohjeenaan vuosittaisessa talousarviomenetellyssä.
- (18) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän päätöksen tavoitteita asian ylikansallisen luonteen vuoksi, vaan ne voidaan toimien Euroopan laajuisen ulottuvuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin yhteisön tasolla, joten yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä päätöksessä ei ylitetä sitä, mikä on näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen.
- (19) Tässä päätöksessä kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja erityisesti sen 3 artiklan 1 kohdan sekä 7, 8 ja 24 artiklan periaatteita,

OVAT PÄÄTTÄNEET SEURAAVAA:

1 artikla

Ohjelman tavoite

1. Tällä päätöksellä perustetaan yhteisön ohjelma internetin ja muun viestintäteknologian käyttöturvallisuuden edistämiseksi, erityisesti lasten näkökulmasta, ja laittoman sisällön ja haitallisen verkkokäyttötymisen torjumiseksi.

Ohjelman nimi on ”Turvallisempi Internet” -ohjelma, jäljempänä ’ohjelma’.

2. Ohjelmaan kuuluu seuraavat toimintalinjat:

- a) yleisön tietoisuuden varmistaminen,
- b) laittoman verkkosisällön ja haitallisen verkkokäyttötymisen torjuminen,
- c) turvallisemman verkkoympäristön edistäminen,

d) tietopohjan luominen.

Näiden toimintalinjojen mukaisesti toteutettavat toimet ovat liitteessä I.

Ohjelma pannaan täytäntöön liitteen III mukaisesti.

3. Tässä päätöksessä ’lapsilla’ tarkoitetaan alle 18-vuotiaita henkilöitä, jollei sovellettavassa kansallisessa lainsäädännössä säädetä täydestä oikeustoimikelpoisuudesta tietyin edellytyksin ennen kyseistä ikää.

2 artikla

Osallistuminen

1. Ohjelmaan voivat osallistua oikeussubjektit, jotka ovat sijoittautuneet:

- a) jäsenvaltioihin;
- b) Euroopan talousalueeseen (ETA) kuuluviin Euroopan vapaakauppaliiton (EFTA) maihin ETA-sopimuksen ehtojen mukaisesti;
- c) sellaisiin EU:hun liittymässä oleviin maihin ja ehdokasmaihin, joita varten on laadittu liittymistä valmisteleva strategia, kunkin maan osalta puitesopimuksissa ja assosiaationeuvostojen päätöksissä vahvistettujen yhteisön ohjelmiin osallistumista koskevien yleisten periaatteiden sekä yleisten ehtojen mukaisesti;
- d) Länsi-Balkanin maihin ja Euroopan naapuruuspolitiikan maihin niiden sääntöjen mukaisesti, jotka määrittävät näiden maiden kanssa sen jälkeen, kun niiden kanssa on tehty yhteisöohjelmiin osallistumista koskevat puitesopimukset;
- e) kolmanteen maahan, joka on sellaisen yhteisön kanssa tehdyn kansainvälisen sopimuksen osapuolena, jonka ehtojen mukaisesti tai jonka perusteella maa osallistuu ohjelman rahoitukseen;

2. Ohjelmaan voivat osallistua myös kansainväliset järjestöt ja muihin kuin 1 kohdan b–e alakohdassa mainittuihin kolmansiin maihin sijoittautuneet oikeussubjektit liitteessä III vahvistettujen ehtojen mukaisesti.

3 artikla

Komission toimivalta

1. Komissio vastaa ohjelman täytäntöönpanosta.

⁽¹⁾ EUVL C 139, 14.6.2006, s. 1.

2. Komissio laatii vuosittaisia työohjelmia tämän päätöksen perusteella.

3. Ohjelmaa täytäntöönpannessaan komissio varmistaa läheisessä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa ohjelman yleisen yhdenmukaisuuden ja täydentävyyden muiden asiaan liittyvien yhteisön politiikkojen, ohjelmien ja toimien kanssa.

4. Komissio noudattaa 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä seuraavia tehtäviä hoitaessaan:

- a) vuosittaisten työohjelmien hyväksyminen ja muuttaminen, mukaan luettuna kansainvälisen yhteistyön painopistealueiden määrittäminen;
- b) yhteisön rahoitusta koskevien ehdotuspyyntöjen perusteella ehdotettujen hankkeiden arviointi, kun arvioitu yhteisön osuus rahoituksesta on vähintään 500 000 euroa;
- c) ohjelman arviointia varten tarvittavat täytäntöönpanotoimenpiteet.

5. Komissio tiedottaa 4 artiklassa tarkoitetulle komitealle ohjelman täytäntöönpanon edistymisestä. Erityisesti komissio ilmoittaa kyseiselle komitealle viipymättä kaikista valintapäätöksistä, jotka on tehty muissa kuin tämän artiklan 4 kohdan soveltamisalaan kuuluvissa asioissa.

4 artikla

Komitea

1. Komissiota avustaa komitea.

2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 4 ja 7 artiklaa ottaen huomioon mainitun päätöksen 8 artiklan säännökset.

Päätöksen 1999/468/EY 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuksi ajanjaksoksi vahvistetaan kolme kuukautta.

5 artikla

Valvonta ja arviointi

1. Komissio huolehtii tämän päätöksen mukaisten toimien ennakoarvioinnista, seurannasta ja jälkiarvioinnista varmistaakseen, että yhteisön tukea käytetään tehokkaasti.

2. Komissio valvoo ohjelman hankkeiden toteuttamista.

3. Komissio arvioi hankkeiden toteutustapaa ja vaikutuksia selvittääkseen, onko alkuperäiset tavoitteet saavutettu.

4. Komissio toimittaa 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen toimintalinjojen täytäntöönpanosta kertomuksen Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle viimeistään 24 päivänä kesäkuuta 2011.

5. Komissio toimittaa lopullisen arviointiraportin ohjelman päätyttyä.

6 artikla

Rahoitussäännökset

1. Ohjelma kestää viisi vuotta 1 päivästä tammikuuta 2009 alkaen.

2. Rahoituspuitteiden määrä ohjelman täytäntöönpanoa varten 1 päivän tammikuuta 2009 ja 31 päivän joulukuuta 2013 välisenä ajanjaksona on 55 000 000 euroa.

3. Budjettivallan käyttäjä hyväksyy vuosittaiset määrärahat vuosiksi 2009–2013 rahoituskehityksen rajoissa.

4. Kustannusten ohjeellinen jakautuminen esitetään liitteessä II.

7 artikla

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Strasbourgissa 16 päivänä joulukuuta 2008.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

H.-G. PÖTTERING

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

B. LE MAIRE

LIITE I

TOIMENPIDEKOKONAISUUDET

Johdanto

Ohjelman tarkoituksena on edistää internetin ja muun viestintäteknologian, jäljempänä 'verkkoteknologia', käyttöturvallisuutta, kouluttaa käyttäjiä, erityisesti lapsia, vanhempia, huoltajia, opettajia ja kasvattajia tähän liittyen, sekä torjua laitonta sisältöä ja haitallista verkkokäyttäytymistä.

Tämän tavoitteen saavuttamiseksi ohjelma keskittyy loppukäyttäjien – erityisesti lasten, vanhempien, huoltajien, opettajien ja kasvattajien – auttamiseen käytännön tasolla. Tähän pyritään kannustamalla sidosryhmien monenvälisiä kumppanuuk-sia.

Ohjelman yleisenä tavoitteena on verkkoteknologian käyttöturvallisuuden parantaminen erityisesti lasten keskuudessa, turvallisen verkkoympäristön kehittämisen edistäminen, verkossa välitettävän laittoman sisällön määrän vähentäminen, mahdollisesti haitallisen verkkokäyttäytymisen (mukaan lukien lasten psykologinen manipulointi, jolla pyritään seksuaaliseen hyväksikäyttöön, ja houkuttelu ("grooming"), jolla tarkoitetaan aikuisten pyrkimyksiä ystävystyä lapsen kanssa seksuaalisen hyväksikäytön tarkoituksessa, ja verkkokiusaaminen sekä sähköiset tiedostot, joissa näytetään fyysistä ja/tai psyykkistä väkivaltaa) torjuminen ja sen varmistaminen, että yleisö on tietoinen verkon riskeistä ja varotoimista, sekä parhaisiin käytäntöihin perustuvien opetusvälineiden kehittäminen.

Siltä osin kuin sisältö on käytettävissä niin verkossa kuin paikallisesti, kuten videopeleissä, ohjelmassa käsitellään kum-paakin saatavuus- ja käyttötyyppejä yhdenmukaisen lähestymistavan varmistamiseksi.

Ohjelma toteutetaan neljän yleisen toimintalinjan kautta:

1) Yleisön tietoisuuden varmistaminen

Toimilla pyritään lisäämään yleisön ja erityisesti lasten, vanhempien, huoltajien, opettajien ja kasvattajien tietoisuutta verkkoteknologian käyttöön liittyvistä mahdollisuuksista ja riskeistä sekä keinoista varmistaa niiden turvallinen käyttö. Ne koskevat myös uusia jakelualustoja käyttävien palvelujen, kuten matkapuhelinverkkoja käyttävien audiovisuaalisten palvelujen mahdollisuuksia ja riskejä. Tietopaketit ovat tarvittaessa saatavilla monikielisinä. Keskeisiä toimia ovat:

1. Verkkoteknologian turvallista käyttöä koskevan yleisön tietoisuuden lisääminen ja tiedon levittäminen.

Toimilla edistetään yleisön tietoisuutta koordinoitusti koko Euroopan unionissa välittämällä myönteistä viestiä tieto- ja viestintäteknologian laajemman ja tehokkaamman käytön mahdollisuuksista, samalla kun tarjotaan riittä-västi tietoa riskeistä ja tavoista torjua niitä. Tuetaan toimenpiteitä, jotka opettavat lapsille vastuullista verkkotek-nologian käyttöä, mikä tapahtuu pääasiassa perehdyttämällä medialukutaitoon tai mediakoulutusohjelmissä. Toi-menpiteillä tuetaan kustannustehokkaita keinoja, joilla välitetään tiedotusmateriaalia suurille käyttäjämäärille ja joita ovat esimerkiksi yhteistyö joukkoviestintien kanssa, käyttäjien tuottaman sisällön verkkojakelu ja koulutusjärjestel-män hyödyntäminen. Viestien jakelu- ja esitystavat mukautetaan eri kohderyhmiin (lasten sekä vanhempien, huoltajien, opettajien ja kasvattajien erilaisiin ikäryhmiin).

2. Yhteyspisteet, joista vanhemmat ja lapset voivat saada vastauksia verkon turvallista käyttöä koskeviin kysymyksiin ja myös neuvoja siitä, kuinka toimia houkuttelun tai verkkokiusaamisen tapauksessa.

Toimenpiteillä pyritään antamaan käyttäjille valmiudet tehdä tietoon perustuvia ja vastuullisia valintoja tarjoamalla heille opastusta siitä, mitä tietoja ja varotoimia verkon turvallinen käyttö edellyttää.

3. Tuloksellisempien ja kustannustehokkaampien tietoisuudenlisäämismenetelmien ja -välineiden edistäminen.

Toimenpiteillä pyritään parantamaan tarpeellisia tietoisuudenlisäämismenetelmiä ja -välineitä, jotta niistä tulisi tuloksellisempia ja kustannustehokkaampia pitkällä aikavälillä.

4. Parhaiden käytäntöjen vaihdon ja valtioiden rajat ylittävän yhteistyön varmistaminen EU:n tasolla.

Toimenpiteillä varmistetaan tehokas EU:n tason rajat ylittävä yhteistyö ja tehokas parhaiden käytäntöjen, välinei-den, menetelmien, kokemusten ja tiedon vaihto.

5. Parhaiden käytäntöjen vaihdon ja yhteistyön varmistaminen kansainvälisellä tasolla.

Toimenpiteillä pyritään edistämään yhteistyötä ja parhaiden käytäntöjen, välineiden, menetelmien, kokemusten ja tiedon vaihtoa kansainvälisellä tasolla, jotta voitaisiin luoda yhteisiä lähestymistapoja ja työmenetelmiä sekä parantaa ja tehostaa maailmanlaajuisen hankkeiden tuloksellisuutta, kustannustehokkuutta ja kattavuutta.

2) *Laittoman verkkosisällön ja haitallisen verkkokäyttäjytymisen torjuminen*

Näillä toimenpiteillä pyritään vähentämään verkossa jaeltavan laittoman sisällön määrää ja torjumaan haitallista verkkokäyttäjytymistä. Erityisesti kohteina ovat lasten seksuaalisen hyväksikäytön materiaali, houkuttelu ja verkkokiusaaminen. Keskeisiä toimia ovat:

1. Yleisölle järjestetään yhteyspisteitä ja vihjelinoja, joihin he voivat tehdä ilmoituksia laittomasta sisällöstä ja haitallisesta verkkokäyttäjytymisestä, ja niiden toteuttamista edistetään.

Toimilla varmistetaan, että nämä yhteyspisteet todella toimivat ja ovat yleisön helposti löydettävissä, että ne ovat tiiviisti yhteydessä muihin kansallisen tason toimijoihin (erityisesti tietoverkkorikollisuuteen erikoistuneisiin poliisin yksiköihin) ja että ne tekevät yhteistyötä EU:n tasolla valtioiden rajat ylittävissä kysymyksissä ja vaihtavat keskenään tietoa parhaista käytännöistä. Yhteyspisteissä yleisölle annetaan lisäksi tietoa siitä, miten laittomasta sisällöstä tehdään ilmoitus ja miten verkkotietopalvelujen, lasten ruumiillista, henkistä ja moraalista koskemattomuutta mahdollisesti vahingoittavaa sisältöä arvioidaan.

2. Haitallisen verkkokäyttäjytymisen ja erityisesti houkuttelun ja verkkokiusaamisen torjuminen. Toimilla pyritään torjumaan verkossa tapahtuvaa houkuttelua ja verkkokiusaamista.

Toimilla ratkaistaan näihin näkökohtiin liittyviä teknisiä, psykologisia ja sosiologisia kysymyksiä ja edistetään sidosryhmien välistä yhteistyötä ja koordinoitua.

3. Teknisten ratkaisujen käytön edistäminen laittoman sisällön ja haitallisen verkkokäyttäjytymisen torjumiseksi ja loppukäyttäjien informointi siitä, miten tätä tekniikkaa voidaan soveltaa.

Toimilla edistetään toimivien teknisten välineiden suunnittelemista, kehittämistä tai mukauttamista ja/tai edistämistä laittomaan sisältöön puuttumiseksi ja haitallisen verkkokäyttäjytymisen torjumiseksi, etenkin ilmaisten ja siten kaikille sidosryhmille helposti saatavilla olevien välineiden osalta; toimilla myös kannustetaan siihen, että palveluntarjoajat edistävät yhteyksien turvallista ja vastuullista käyttöä lasten suojaamiseksi laittomalta ja vahingolliselta toiminnalta. Sidosryhmille tiedotetaan tällaisen tekniikan saatavuudesta ja sen asianmukaisesta käytöstä. Voitaisiin tarkastella esimerkiksi seuraavien toimenpiteiden hyväksymistä:

- a) otetaan käyttöön palveluntarjoajien laatumerkki, jonka avulla käyttäjät voivat todeta helposti, noudattaako tietty palveluntarjoaja hyviä käytäntöjä vai ei,
- b) käytetään sellaisia loppukäyttäjille tarkoitettuja suodattimia, jotka estävät lasten ruumiillista, henkistä tai moraalista koskemattomuutta uhkaavan tiedon välitystä verkkoteknologian avulla,
- c) tuetaan ja edistetään toimenpiteitä, joilla rohkaistaan tuottamaan myönteistä sisältöä lapsille;
- d) pyritään tarkastelemaan sellaisten yhteistyössä verkkopalveluja tarjoavien yritysten kanssa kehitettyjen välineiden tehokkuutta, joiden avulla lainvalvontaviranomaiset voivat jäljittää rikollisia verkossa.

4. Yhteistyön ja tiedon, kokemusten ja parhaiden käytäntöjen vaihtamisen edistäminen sidosryhmien välillä kansallisella ja EU:n tasolla.

Toimilla pyritään parantamaan laittoman sisällön jakelua ja haitallista käyttäjytymistä torjuvien sidosryhmien koordinoitua ja kannustamaan näiden sidosryhmien osallistumista ja aktiivisuutta. Toimilla pyritään erityisesti rohkaisemaan asiantuntemuksen kansainvälistä yhteiskäyttöä ja ideoiden kokoamista yhteen hallitusten, lainvalvontaviranomaisten, vihjelinojen, pankkien, rahalaitosten ja luottokorttiyhtiöiden, lasten hyväksikäyttötapausten neuvontaa antavien keskustien ja lastensuojelujärjestöjen sekä verkkopalvelualan välillä.

5. Yhteistyön sekä tiedon ja kokemusten vaihtamisen tehostaminen laittoman verkkosisällön ja haitallisen verkkokäyttämisen torjumisessa kansainvälisellä tasolla.

Toimilla pyritään parantamaan yhteistyötä kolmansien maiden kanssa, yhdenmukaistamaan lähestymistapoja laittoman sisällön ja haitallisen verkkokäyttämisen torjumiseen kansainvälisellä tasolla ja kannustamaan koordinoitua lähestymistavan kehittämistä lasten hyväksikäyttöä koskeviin kansallisiin tietokantoihin sekä yhteisten lähestymistapojen ja työmenetelmien kehittämistä. Toimien tarkoituksena on erityisesti luoda läheinen yhteistyö kansallisten viranomaisten, poliisin ja yhteyspisteiden välille. Toimiin ryhdytään lasten hyväksikäyttöön liittyviä tietoja koskevan EU:n yhteisen tietokannan perustamiseksi ja varmistetaan, että se on yhteydessä Europoliin.

6. Verkkotunnusrekisterien käyttöönotto, jolle sellaisia vielä ole käytössä, ja olemassa olevan yhteistyön vahvistaminen.

Toimilla pyritään täydentämään, kansallinen lainsäädäntö huomioon ottaen, nykyisiä toimia parantamalla yhteistyötä jäsenvaltioiden verkkotunnusrekisterien kanssa ja edistämällä myönteisiä suhteita unionin ulkopuolisten rekisterien kanssa, jotta mahdollisesti laitton sisältö voidaan havaita entistä aiemmin ja minimoida sellaisten verkkosivujen elinaika, joiden tiedetään tarjoavan lasten seksuaaliseen hyväksikäyttöön liittyvää sisältöä.

3) Turvallisemman verkkoympäristön edistäminen

Toimilla pyritään tuomaan sidosryhmiä yhteen pohtimaan tapoja verkon käyttöturvallisuuden parantamiseksi ja lasten suojelemiseksi haitalliselta sisällöltä. Keskeisiä toimia ovat:

1. Yhteistyön tehostaminen ja tiedon, kokemusten ja parhaiden käytäntöjen vaihtamisen tehostaminen sidosryhmien välillä.

Toimilla pyritään parantamaan yhteistyötä, yhdenmukaistamaan lähestymistapoja turvallisemman verkkoympäristön luomiseen lapsille ja mahdollistamaan parhaita käytäntöjä ja työmenetelmiä koskeva tiedonvaihto. Sidoryhmille on tarkoitus järjestää avoin keskustelufoorumi, joka liittyy turvallisemman verkkoympäristön edistämiseen ja tapoihin, joilla lapsia voidaan suojella mahdollisesti haitalliselta sisällöltä eri jakelualustoilla.

2. Sidoryhmien kannustaminen riittävien itse- ja yhteissääntelyjärjestelmien kehittämiseen ja toteuttamiseen. Toimilla pyritään edistämään itse- ja yhteissääntelyaloitteiden luomista ja toteuttamista ja kannustamaan sidoryhmiä ottamaan huomioon lasten turvallisuus uutta teknologiaa ja uusia palveluja kehitettäessä.

3. Palveluntarjoajien kannustaminen ja avustaminen merkintöjen kehittämiseen.

Toimilla pyritään kannustamaan ja avustamaan internet-palvelujen tarjoajia kehittämään itsesääntelyn välineenä "lapsille turvallinen" -merkintöjä verkkosivuille. Nämä toimet voivat muun muassa tarkoittaa sitä, että tarkastellaan mahdollisuutta kehittää yhteinen, havainnollistavien symbolien tai varoitusviestien järjestelmä, joka osoittaa ikäryhmän ja/tai näyttää, mikä sisällössä on vaikuttanut tietyn ikärajan suositukseen, jolloin käyttäjien on helpompi tiedostaa mahdollisesti haitallinen verkkosisältö.

4. Lasten ottaminen mukaan turvallisemman verkkoympäristön luomiseen.

Toimilla pyritään ottamaan lapset toimintaan mukaan, varmistaen, että tytöt ja pojat osallistuvat siihen tasapuolisesti, jotta voitaisiin paremmin ymmärtää heidän näkemyksiään ja kokemuksiaan verkkoteknologian käytöstä ja saada asiantuntijoiden avulla tietoa siitä, kuinka verkkoympäristöstä voitaisiin tehdä turvallisempi lapsille. Osallistumisen on oltava säännöllistä esimerkiksi eurooppalaisen lasten oikeuksia käsittelevän foorumin, turvallisempi internet -foorumin ja muiden tapahtumien puitteissa.

5. Haitallisen verkkosisällön torjumisvälineitä koskevan tiedotuksen lisääminen.

Toimilla pyritään lisäämään erityisesti vanhempien, huoltajien, opettajien ja kasvattajien tietoa suodatusjärjestelmien kaltaisten mahdollisesti haitallisen verkkosisällön torjumiseen tarkoitettujen välineiden tehokkuudesta ja toimivuudesta ja tarjoamaan kaikille käyttäjille säännöllisesti yksinkertaisessa muodossa olevaa tietoa, välineitä ja sovelluksia, joiden avulla he pystyvät torjumaan haitallista sisältöä eri jakelualustoilla.

6. Euroopan unionissa ja kansainvälisesti omaksutun lähestymistavan yhteensopivuuden varmistaminen.

Toimilla edistetään yhteistyötä ja tiedon, kokemusten ja parhaiden käytäntöjen vaihtamista sidoryhmien välillä EU:n tasolla ja kansainvälisesti.

4) Tietopohjan luominen

Toimilla pyritään luomaan tietopohja, jonka avulla voidaan riittävän hyvin ratkaista nykyisiin ja tuleviin verkon käyttötapoihin, riskeihin ja seurauksiin liittyviä kysymyksiä, jotta voitaisiin suunnitella tarvittavia toimia verkon turvallisen käytön varmistamiseksi kaikille käyttäjille. Tietopohjan sisältöä jaetaan sidosryhmien kanssa ja levitetään jäsenvaltioissa. Keskeisiä toimia ovat:

1. Koordinoidun lähestymistavan edistäminen alan selvitystyöhön liittyvillä alueilla.

Toimilla pyritään saattamaan yhteen lasten verkkoturvallisuuden alalla toimivat tutkijat ja asiantuntijat EU:n tasolla, edistämään kansainvälistä yhteistyötä ja koordinoitua ja luomaan ajantasaisia katsauksia meneillään olevaan ja tulevaan tutkimukseen.

2. Lasten verkkoteknologian käyttöä koskevan ajantasaistetun tiedon tarjoaminen.

Toimilla tuotetaan ajantasaista tietoa lasten tavoista käyttää verkkoteknologiaa ja siitä, miten lapset ja heidän vanhempansa ja huoltajansa sekä heidän opettajansa ja kasvattajansa käsittelevät mahdollisuuksia ja riskejä. Toimet kattavat määrällisiä ja laadullisia näkökohtia. Lisäksi pyritään lisäämään tietoa lasten omista strategioista verkkoympäristön riskien hoitamiseksi ja arvioimaan näiden strategioiden toimivuutta.

3. Eri jäsenvaltioiden tilastojen ja suuntausten analysointi.

Toimenpiteillä analysoidaan eri jäsenvaltioiden tilastoja ja suuntauksia, jotta jäsenvaltioiden lainvalvontaelimet ja muut toimivaltaiset viranomaiset voisivat vähentää nykyisten toimien päällekkäisyyttä ja maksimoida nykyisten ja tulevien voimavarojen käytön.

4. Verkossa tapahtuvaa lasten uhriksi joutumista koskevan selvitystyön edistäminen.

Toimenpiteillä, joissa otetaan huomioon sukupuolinäkökohdat, pyritään selvittämään teknisiä, psykologisia ja sosiologisia kysymyksiä, jotka liittyvät lasten uhriksi joutumiseen verkkoympäristössä, mukaan luettuna verkkokiusaaminen, houkuttelu, lasten seksuaaliseen hyväksikäyttöön liittyvä materiaali ja uusimmat käyttäytymismallit, jotka aiheuttavat lapsille riskejä tai vahinkoa.

5. Verkkoteknologian turvallisen käytön tehokkaita kehittämistapoja koskevien selvitysten edistäminen.

Toimet voivat koskea selvityksiä ja testejä, jotka liittyvät tietoisuudenlisäämismenetelmiin ja -välineisiin, onnistuneisiin yhteis- ja itsesääntelyjärjestelmiin, toimiviin erilaisiin teknisiin ja ei-teknisiin ratkaisuihin sekä muihin relevantteihin esiin nouseviin asioihin.

6. Tietoisuuden lisääminen nykyisen ja tulevan teknologian käytön vaikutuksista lapsiin.

Toimilla, joissa otetaan huomioon sukupuolinäkökohdat, pyritään ymmärtämään paremmin verkkoteknologiaa käyttäville lapsille aiheutuvia psykologisia, käytöksellisiä ja sosiologisia vaikutuksia, joihin kuuluvat vaikutukset, joita aiheutuu haitalliselle sisällölle ja käytökselle altistumisesta, sekä houkuttelusta ja verkkokiusaamisesta eri jakelualustoilla, mukaan lukien tietokoneet ja matkapuhelimet, pelikonsolit ja muu uusi teknologia.

LIITE II

KUSTANNUSTEN SUUNTAA ANTAVA JAKAUTUMINEN

1) Yleisön tietoisuuden varmistaminen	48 %
2) Laittoman verkkosisällön ja haitallisen verkkokäyttämisen torjuminen	34 %
3) Turvallisemman verkkoympäristön edistäminen	10 %
4) Tietopohjan luominen	8 %

LIITE III

OHJELMAN TÄYTÄNTÖÖNPANO

- 1) Komissio panee ohjelman täytäntöön liitteessä I eritellyn teknisen sisällön mukaisesti.
- 2) Ohjelma pannaan täytäntöön seuraavien toimien avulla:

A. Yhteisrahoitteiset toimet

1. Pilottihankkeet ja parhaisiin toimintatapoihin liittyvät toimet; ad hoc -hankkeet ohjelman kannalta olennaisilla aloilla, mukaan luettuina parhaita toimintatapoja esittelevät hankkeet ja hankkeet, joissa nykyistä teknologiaa käytetään innovatiivisella tavalla.
2. Verkostot ja kansalliset toimet, jotka tuovat yhteen eri sidosryhmiä toiminnan varmistamiseksi koko Euroopassa ja koordinoitujen toimien ja tiedon siirron helpottamiseksi.
3. Euroopan laajuinen vertaileva selvitystyö siitä, kuinka verkkoteknologiaa käytetään, lapsille siitä aiheutuvista riskeistä ja haitallisten käytäntöjen vaikutuksista lapsiin sekä käyttäytymiseen vaikuttavista ja psykologisista näkökohdista, erityisesti verkkoteknologian käyttöön liittyvän lasten seksuaalisen hyväksikäytön osalta sekä selvitys uusista riskitilanteista, jotka johtuvat käyttäytymismallien muuttumisesta tai teknologian kehittämisestä jne.
4. Teknologian käyttöönottohankkeet.

B. Liitännäistoimenpiteet

Liitännäistoimenpiteiden avulla edistetään ohjelman täytäntöönpanoa tai tulevien toimien valmistelua.

1. Vertailuanalyysi ja mielipidetutkimukset, joilla tuotetaan kaikkien jäsenvaltioiden alueelta vertailukelpoisin menetelmin luotettavaa tietoa verkkoteknologian käyttöturvallisuudesta.
 2. Teknologian, kuten internetin ja uuden verkkoteknologian käyttöturvallisuuden edistämiseksi suunnitellun suodatus teknologian tekninen arviointi.
 3. Tätä ohjelmaa ja sen toimia tukevat selvitykset.
 4. Tiedonvaihto konferenssien, seminaarien, työpajojen tai muiden kokousten kautta ja klusteritoiminnan hallinnointi.
 5. Tiedonlevitys-, tiedotus- ja viestintätoimet.
- 3) Edellä 2 artiklan 2 kohdan mukaisesti kansainväliset järjestöt ja kolmansien maihin sijoittautuneet oikeussubjektit voivat osallistua yhteisrahoitteisiin toimiin, joko yhteisön rahoittamana tai ilman sen rahoitusta, seuraavin ehdoin:
 - a) toimen täytyy liittyä johonkin vuosittaisen työohjelmien mukaiseen kansainvälisen yhteistyön painopistealueista. Nämä painopistealueet voidaan määritellä toiminnan aihepiirin mukaan, maantieteellisten kriteerien mukaan tai kummankin mukaan;
 - b) vuosittaisissa työohjelmissa voidaan määritellä muita edellytyksiä ja ehtoja, jotka kansainvälisten järjestöjen ja kolmansien maihin sijoittautuneiden oikeussubjektien on täytettävä voidakseen saada yhteisön rahoitusta.